Lisää Luo blogi Kirjaudu sisään

sunnuntai 19. lokakuuta 2025

"Kultajyvä" lähes 400 vuoden takaa

Ilkka Virtanen

Palaan vielä tuohon ”ennen – nyt – tulevaisuudessa” teemaan.

Mitä on viisaus ja miten se voidaan saavuttaa? Tämän kirjoituksen viesti on 360-vuoden takaa, **Michael Wexionius Gyldenstolpelta**, Kuninkaallisen Turun Akatemian vihkimisjuhlakulkueeseen osallistuneelta professorilta.

Osallistuin toukokuussa 2000 Turun kauppakorkeakoulun 50-vuotisjuhlavuoden promootioon (olin ollut korkeakoulun palveluksessa akateemisen urani ensimmäiset vuodet 1968–1978). Olin tilaisuudessa vieraana, mutta osin myös henkilökuntaan kuuluvana, dosenttina. Promootion päätapahtuma juhlallinen akti, jossa väitelleet tohtorit ja kutsutut kunniatohtorit saivat arvonmerkkinsä, pidettiin Turun Konserttitalossa – kuten oma promootioni aikanaan. Sieltä marssittiin juhlallisena kulkueena Turun Tuomiokirkkoon.

Promootiosaarnaajana oli arkkipiispa **Jukka Paarma**. Hänen saarnassa johtoteemana oli viisaus. Viisauteen hän johdatteli kuulijat lähtien liikkeelle Suomen ensimmäiseen akateemiseen juhlaan, Kuninkaallisen Turun Akatemian perustamisjuhlallisuuksiin 1640 liittyviin asioihin. Seuraavassa ote arkkipiispan puheesta.

”Siinä Kuninkaallisen Turun Akatemian vihkimisjuhlan kulkueessa, joka vuonna 1640 kulki tähän samaan kirkkoon, oli yksi, jonka nimi on jäänyt tänne pysyvästi. Pääalttarin edessä on nimittäin ensimmäisen turkulaisen filosofian professorin hautakivi. Tämä mies, **Michael Wexionius Gyldenstolpe**, oli yksi Turun akatemian vihkimisjuhlan professorijäseniä. Jo hän kirjoitti väitöskirjan siitä, mitä on viisaus ja miten se voidaan saavuttaa.

Väitöskirjan nimi oli De Prudentia, siis Viisaudesta. Viisauden perusasia on Wexionuksen mukaan se, että valitaan hyvä ja vältetään paha. Siis viisautta ei ole ainoastaan hyvän ja pahan tietäminen, oikean ja väärän määritteleminen, mikä sekin jo vaatii nykyaikana sekä tietoa että tervettä omaatuntoa. Viisauteen kuului myös toimiminen sen mukaan, mikä on oikein. Siis elämän valintoja – suuria ja pieniä – tehtäessä: valitaan hyvä ja vältetään paha.

Muinainen oppinut professori jatkoi oman aikansa filosofian tyyliin. ’Jotta saisimme tämän viisauden, tarvitsemme kolminkertaisen silmän: Muistin, jolla tarkastellaan mennyttä, ymmärryksen, jolla tarkastellaan nykyhetkeä ja huolenpidon, jolla tarkastellaan tulevaa.’

Muistin katse historiaan, ymmärryksen katse nykyaikaan ja huolenpidon katse tulevaisuuteen, siinä 360-vuoden takainen viesti siitä, mitä on viisaus. Myös tämän päivän arvokeskustelussa tarvitaan noita viisauden katseita.

Viisaudesta

Viisauden perusasia on,

Osallistujat

- Aimo Nyberg
- Ansku
- Maisa
- Matti Nyberg

Blogiarkisto

▼ 2025 (141)
- ▼ lokakuuta (10)
  - "Kultajyvä" lähes 400 vuoden takaa
  - Maisemapäivänä 20.10. vaikkapa kameraa ulkoiluttam...
  - Aika virtaa nykyisyyteen menneisyydestä ja tulevai...
  - Nyt, ennen – tulevaisuudessa?
  - Valokuvaaja Signe Brander kuvasi Vaasan rautatieas...
  - Uusia kirjoittajia ja kuvaajia on tulossa mukaan
  - Vaasan taidemuseoiden aukioloajat harmittavat
  - Lähiluonnossa NYT (28.9.2025)
  - Kaasusuojeluvarikon muistolaatta
  - Auringonnousu, Vaasa 30.9.2025
- ► syyskuuta (13)
- ► elokuuta (16)
- ► heinäkuuta (18)
- ► kesäkuuta (14)
- ► toukokuuta (18)
- ► huhtikuuta (13)
- ► maaliskuuta (16)
- ► helmikuuta (11)
- ► tammikuuta (12)

► 2024 (161)
► 2023 (167)
► 2022 (167)
► 2021 (170)
► 2020 (193)
► 2019 (221)
► 2018 (196)
► 2017 (282)
► 2016 (209)
► 2015 (201)
► 2014 (167)

että valitaan hyvä ja vältetään paha.

Jotta saisimme tämän viisauden,

tarvitsemme kolminkertaisen silmän:

Muistin, jolla tarkastellaan mennyttä,

ymmärryksen, jolla tarkastellaan nykyhetkeä

ja huolenpidon, jolla tarkastellaan tulevaa.

Michael Wexionius Gyldenstolpe

Kuninkaallisen Turun Akatemian

vihkimisjuhlan (v. 1640) professorijäsen

väitöskirjassaan De Prudentia (Viisaudesta), 1642

...

Kuvituskuva: Albert Edelfelt

Triptyykki Turun akatemian vihkiäiset 1640

► 2013 (175)

► 2012 (137)

► 2011 (115)

Tunnisteet

Ilmoita väärinkäytöstä

TERVETULOA - VÄLKOMMEN!

Myös Sinä voit julkaista tässä blogissa kirjoituksiasi ja kuviasi! Kaikki tekijäinoikeudet & vastuut kirjoittajilla ja kuvaajilla!
Sivuston ylläpitäjä/moderaattori Aimo Nyberg

LINKIT

- Rojekti X= KOKO LUETTELO
- Rojekti x= (facebook)

Sivun näyttöjä yhteensä

772,150

Tilaa

Tekstit

Kaikki kommentit

Sivuston taustayhteisönä on toiminut 2011 - 2020 VKA ry ICV rf

Klikkaa kuvaa, niin siirryt asukasyhdistyksen sivuille

Sivut

- Etusivu

HAE TÄSTÄ BLOGISTA

Haku

Kuvat: Wikipedia

Turun akatemian vihkiäiset, Albert Edelfelt, 1902, maalaus Helsingin yliopiston juhlasalissa

Lue lisää aiheesta Turun akatemia Wikipediasta https://fi.wikipedia.org/wiki/Turun_akatemia

klo lokakuuta 19, 2025 Ei kommentteja:

Tunnisteet: 1642, Michael Wexionius Gyldenstolpe Kuninkaallisen Turun Akatemian vihkimisjuhlan (v. 1640) professorijäsen väitöskirjassaan De Prudentia (Viisaudesta)

perjantai 17. lokakuuta 2025

Maisemapäivänä 20.10. vaikkapa kameraa